

Pakketvoorwaarden **L27 Hakhoutbosje**

Versie 2024

Beschrijving

Vroeger kookte en verwarmde men de boerderij veelal met hout. Een paar knotwilgen en wat hakhoutbos op een nat plekje zorgden voor aanvoer van het hout. De bosjes leverde daarnaast ook staken voor de groentetuin of hout voor gereedschapsstelen. Dit soort bosjes wordt in de volksmond ook wel geriefhoutbosjes genoemd. Dergelijke bosjes worden van oudsher als hakhout beheerd. Veel hakhout is er niet meer over en daarmee is ook veel schuilgelegenheid voor vogels en andere dieren verdwenen. Amfibieën gebruiken deze bosjes veel om te overwinteren, maar ook de bunzing en ree schuilen er. Hakhout is een prima schuilgelegenheid, immers door het afzagen van de stobben lopen deze weer uit en ontstaat een dichte structuur.

Hakhoutbosjes hebben een hoge biodiversiteitswaarde door de combinatie van hoog opgaande bomen en lagere struiken en de kruidachtige vegetatie daaronder. Vogels broeden, schuilen en foerageren er. Zoogdieren vinden er een schuilplaats. Op de afgestorven bomen kunnen bijzondere mossen en paddenstoelen voorkomen en zij doen tevens dienst als een insectenhotel. Veel amfibieën vinden er een overwinteringsplaats en vlinders vinden er voedsel en waardplanten om eieren af te zetten.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen droog en vochtig hakhout. In droog hakhout zijn boomsoorten zoals zomereik, wintereik, berk en haagbeuk dominant, in vochtig en nat hakhout zijn boomsoorten zoals zwarte els en gewone es dominant. Droog hakhout groeit wat langzamer en heeft daardoor een langere kapcyclus (ongeveer één keer per 15 jaar) dan vochtig hakhout (ongeveer één keer in de 10 jaar eindkap). Het gaat dus om een pakket met heel veel handwerk om de stobben af te zetten en hout te oogsten

Doel:

Het creëren en onderhouden van een schuil- en nestgelegenheid voor amfibieën, zoogdieren en vogels.

Beheereisen

- Jaarlijks is minimaal 5% tot maximaal 40% van oppervlakte van de beheereenheden in het leefgebied gekapt, geknot, gesnoeid of gedund ten behoeve van handhaven verschijningsvorm.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari tot 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

- Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd. Er mogen dus een beperkt aantal bomen blijven staan als hoog opgaande bomen.
- Jaarlijks wordt een **deel afgezet** in een cyclus van eenmaal in de 6 - 15 jaar. Dit in overleg met de ecooloog van PolderNatuur. Kortom bij een 10 jarige cyclus wordt b.v. elk jaar 10 % afgezet, zodat na 10 jaar alles een keer is afgezaagd. Het is niet de bedoeling aan het eind alles te rooien. De stobben moeten weer uitlopen om dan weer 10 jaar te groeien.
- Het bosje is minimaal 10 meter breed en 30 meter lang.
- Er staat minimaal 1 boom per 12 m².
- Snoeihout mag op stapels of rillen in of naast het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stobben niet schaadt.
- Er moeten minimaal twee hout stapels gecreëerd worden met het snoei hout.
- Een hakhoutbosje heeft een beperkte omvang, minimaal 0,3 ha tot ca 1 ha. Het grenst aan landbouwgrond en is aan minimaal 3 zijden vrij liggend.
- Het afzetten van het element en snoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart. Deze werkzaamheden moeten binnen 10 dagen gemeld worden bij Poldernatuur Zeeland.
- De beheerpakketten met 'jaarlijks beheer + eindkap' worden gedurende de contractperiode afgezet (=periodiek beheer).
- Bosjes die in de contractperiode geen groot beheer nodig hebben, vallen onder de pakket variant jaarlijks beheer met een lage vergoeding.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Bemesting is niet toegestaan.
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het element bevestigd worden.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid. (alleen in nieuwe elementen).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.
- Afwijkingen zijn, bij uitzondering, alléén mogelijk in overleg met de veldmedewerker.
- Het monitoringsplan (link) van Poldernatuur Zeeland dient uitgevoerd te worden.

Adviezen

- Inheemse, autochtone en streekeigen soorten worden gestimuleerd.
- Ongewenste (invasieve) soorten mogen worden bestreden.
- Leg om het bosje geheel of gedeeltelijk een insectenrand aan als versterking van de rand/zoom vegetatie

Het verschil tussen droog en vochtig hakhout (*pakketvarianten a en b*) is dat droog hakhout langzamer groeit dan vochtig hakhout. Daardoor heeft droog hakhout een beheercyclus van ca één keer in de 15 jaar afzetten en vochtig hakhout ca één keer in de 10 jaar. LET DUS GOED OP. Heeft u in beheer periode **1** het element volledig afgezet dan kan mag dan niet weer in beheer periode **2**. U krijgt dus een maal een hoge vergoeding voor veel werk, en periode er op een lage vergoeding omdat u weinig werk heeft (pakket variant C). Bij voorkeur wordt elk jaar een klein beetje handmatig onderhoud uitgevoerd zodat in 10 of 15 jaar het hele bosje een keer is afgezet op een paar overstaanders (grote bomen na).

Pakketvarianten

27a Jaarlijks beheer en groot onderhoud droog hakhoutbosje (zomereik, wintereik, berk en haag-beuk dominant).

27b Jaarlijks beheer en groot onderhoud vochtig en nat hakhoutbosje (zwarte els en/of gewone es dominant).

27c Jaarlijks beheer hakhoutbosje

Vergoeding

Pakket variant A en B: € 3.718,15 per hectare. (was € 2.189,60 per ha in vorige periode)

Pakket variant C: 286,-